

SLOVENESKE NOVINE.

Odgovorni Vrednalk: Profesor Valentin Konšek.

Slovenske novine pridejo vsaki četrtek na svetlo: cena za četrtinsko leto 1 gold.; po posti 1 gol. 10 kr. Za plačilo se tudi iznana razglasijo.

Tečaj II.

V Cell 1. Svečana 1849.

List 5.

Slovenske dežele.

Učitelski zbor na Vidmu.

(Konec.)

Tretji razlog je: Nekteria učencikam je nemška slovnična pravo sv. pismo. V njej so nar več čast iskali, in so jo pod nemščarskimi predpostavljensimi tudi dosegli. Nemšini tedaj, katera so po njih žah preliva, od katere se nju večkrat sladko sanja, po kateri se vse svoje znanosti na debelo poserkali, s katero se je njih duša, kakor s terto skoro obvezla – nemšini slovo dati in jo v slovensko slovničo, v kateri se na nobeno stran ganiti ne morejo, zameniti – to vojna življenja.

Šterti razlog je: mnogi gg. učeniki niso berejo, ne vejo kar sič, kaj se po svetu godi; zato jih ne morejo zapostati, zakaj bi zdaj nasekrat naučni jekih v šolah spremeni mogli. Med njimi in med naravnimi Pohoreci je samo ta razloček, da ti nemških imen sklanjajo, in glagolov sprezzati neznamo.

Lehko bi še več takih razlogov napeljali, saj katere se nasi narodovorni učeniki shrivajo, pa naj bo s timi zadosti, ker vse de jih nobena moč ni kos na pravi pot spraviti. Samo to mora vsakemu domorodcu to izdati: ker vidimo: de se pod Slave sovrajan zastavo (Fahne) samo nevkretni pristari; ali pa supljoglavi mladi učenski zberajo; dokler vsi bistrostniji učeniki k častni banderi Slave prsegrajo. Slava vsem tistim učenikom, ki razumijo slovenskega duha visoke namere!

J. D.

Štajerski deželski zbor.

(Na dalje.)

Povedali smo kmetsam v listu, da 22. j. postavne osnove nove, kako da se pravde razsodijo, kjer bi vmed kmetsma in grajskemu postati male, pa paragrafa nismo razglasili; torej ga donesem.

s. 13.

V 11. in 12. paragrafu imenovane pravde se pri srednih sodbah (Schiedsgerichten) vpeljavajo, prevdarjajo in sklepajo. K temu koncu se bo od deželskega zabora v poglavitemu mestu Gradecu in tod v okrogih mestih sredna-sodba perva stopnja postavila, kjer velja za celo okrog, to se reče, kjer se razlegne na vse pravde, pri katerih je podložen grunt v krogu ležajo. Sredna-sodba obstoji in enega cesarskega političkega komisarja, kakor predsednika, in in dveh pravdo - umnih, kakor sočov.

Vsaki pravdovi stranki je pripisano k tem trem za vsaki posamezen prigodek ena srednega - sedeča z razsodilom glasna zvoluti. Stranke morajo pred sklepom pogovorov z toj pravico rabiti, in se zvizi, da zvolec sredni - sedeči to opravilo prevzeti boče; zakaj poznej zvolec sredni - sedeč, ali taki, ki bi tega opravila ne hotel prevzel, bi se ne pripustil k razsodbi.

Vse pravde se morajo poravnati po neni povrhuvenega ravnanja (summarisches Verfahren), ktero je skor cesarski ukaz od 18. Kooperska 1850 navkazano, ino se morajo beri ko beri skončati.

Od sredne - sodbe perva stopnje gre apelivna ali rekurzna pot na deželski revnivi komisijos, kakor sredna - sodba druga stopnje, in od tod pregledivna ali dajna rekurzna pot na stanovitno gospodsko, kjer je namest deželskega zabora, in kjer zavza z vsakemu sklepu dva cesarska pravda svetvavca poklicati; in to je sredna - sodba trete stopnje.

Crez dve spoznavce, ktere se enako glasite, se nobena pritožba več ne perpusti.

s. 17.

Vsi nepremenljivi in premenljivi denarni davki, kjer so se v letih 1838 do 1845 (a tenu vred) v Šajnu plačevali, se morajo po kurau 230 za 100 v srebro prestaviti, in tako v resni vrsti.

s. 18.

Odškodovanje pooblastenih se stori skoz župnopravilne (d od sto) dežavne dolžine